

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Internet: www.rotterdam.nl

Van: Margreet Witteveen
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2301-5515 - 23bo3355

Onderwerp: Uitkomsten onderzoek ondermijning
in de horeca

Datum: B&W 21 februari 2023

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief? /Waarom nu voorgelegd?

Vanwege zorgen dat de horeca door de gevolgen van de coronacrisis steeds kwetsbaarder zou worden voor criminele inmenging heeft de Driehoek in april 2021 gevraagd hier een veldonderzoek naar te laten verrichten. De onderzoeksresultaten zijn opgeleverd en aan de Driehoek gepresenteerd. Het rapport wordt nu met uw raad gedeeld.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Coalitieakkoord 2022-2026: Eén stad
Veiligheidskoers 2023-2027

Toelichting:

Afgelopen jaar is in opdracht van de gemeente Rotterdam door Risbo/EUR een verkennend onderzoek uitgevoerd naar misbruik van de horeca en ondermijning in Rotterdam. Doel van het onderzoek was om te verkennen welke signalen er zijn van ondermijnende criminaliteit in de Rotterdamse horeca, in welke vormen dat is, en in hoeverre de coronacrisis daarop van invloed is geweest. Het onderzoek is opgebouwd uit vier delen, namelijk een literatuurverkenning, interviews met sleutelpersonen en betrokkenen, een enquête onder ondernemers en dossieranalyse bij de politie. De uitkomsten van dit onderzoek dienen met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden en als een verkennend onderzoek beschouwd te worden. Dit heeft te maken met de representativiteit van het onderzoek. De resultaten berusten veelal op een relatief beperkt aantal casussen en cijfers.

De belangrijkste conclusies

- Het is op basis van dit onderzoek nagenoeg onmogelijk om te duiden in hoeverre de aangetroffen criminaliteit leidt tot ondermijning.
- Er zijn echter geen sterke aanwijzingen gevonden dat criminelen doelbewust bezig zijn om op grote schaal via de horeca een economische en/of politieke positie in de legale wereld te bemachtigen.
- Er zijn geen concrete signalen dat er als gevolg van corona op grote schaal criminele inmenging heeft plaatsgevonden. Wel is de sector financieel kwetsbaarder geworden, wat in de toekomst kan leiden tot een toename van ondermijnende criminaliteit.
- Nagenoeg alle voorbeelden van criminaliteit waarbij de horeca als fysieke façade wordt misbruikt, leiden tot een bestuurlijke aanpak. Met de horeca als fysieke

façade wordt bedoeld dat in het geheim criminele handelingen fysiek in de horeca-inrichting plaatsvinden.

- Vormen waarin de horeca op administratieve wijze wordt misbruikt komen uit het onderzoek nauwelijks naar voren. In dit soort gevallen worden er geen illegale activiteiten in de inrichting begaan, maar wordt er met de horecagelegenheid via complexe constructies fraude gepleegd (b.v. via de boekhouding witwassen). Signalen hiervan zijn aan het licht gekomen door meldingen, per toeval of als bijvangst in opsporingsonderzoeken. Waarschijnlijk komt dit omdat deze vorm lastig te bewijzen is, zonder een degelijk opsporingsonderzoek.

Vervolg

Uit het verkennend onderzoek blijkt dat er geen sterke aanwijzingen zijn dat criminelen doelbewust bezig zijn om op grote schaal via de horeca een economische en/of politieke positie in de legale wereld te bemachtigen. Het is echter onduidelijk in hoeverre ondermijning op basis van een administratieve façade voorkomt. Uit het onderzoek zijn geen concrete aanwijzingen gekomen, dat op dit moment daadwerkelijk op grote schaal sprake zou kunnen zijn van administratieve ondermijning. De uitkomsten van dit rapport zijn besproken met de politie. Bij de politie zijn ook geen signalen bekend dat deze administratieve vorm veelvuldig voorkomt in Rotterdam of dat Rotterdamse horecaondernemers sinds de coronapandemie kwetsbaarder zijn voor deze vorm van ondermijning.

Door de inflatie en stijgende lasten voor horecaondernemers is de verwachting dat de kwetsbare financiële positie van horecaondernemers nog een tijd voort zal voortduren. Wij zijn ons hier bewust van, maar zien geen aanleiding om hier op dit moment actie op te ondernemen.

Op dit moment zien wij onvoldoende aanleiding voor een vervolgonderzoek naar ondermijning in de horeca. Het blijft echter belangrijk om vanuit betrokken toezichthouders van de verschillende instanties, de controles in de horeca goed te blijven organiseren en uit te voeren, en om met preventieve maatregelen (waarbij de Bibob-toets het belangrijkste instrument is) en in de samenwerking met RIEC/LIEC het risico op ondermijnende criminaliteit te verminderen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Geen.

De secretaris,

V.J.M. Roozen

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage:

Rapport "Horeca als façade. Een verkennend onderzoek naar misbruik van de horeca en ondermijning in Rotterdam."